

ZURb1423 Žurnalistika zaměřená na změnu klimatu

(aktualizováno 29. 1. 2024)

Vyučující: Mgr. Lenka Waschková Císařová, Ph.D., Mgr. Žaneta Gregorová, Mgr. Radovan Plášek

Kontakt: gregorova@sedmaganerace.cz

kombinace přednášky a semináře

Předmět je vyučován blokově v termínech: 1. 3., 15. 3., 12. 4. 2024

Místnost: U35

Limit 15 studentů, zápočet, 3 kreditů

Cílem kurzu je pomoci studentům a studentkám, aby se lépe připravili na svou budoucí žurnalistickou praxi v kontextu postupující klimatické změny, která se v posledních letech stala relevantním tématem i pro česká média. Absolvenstvo získá vhled do problematiky klimatické změny a dozví se, jaké instituce s ní v Česku pracují, kde hledat aktuální a relevantní témata a kontakty.

Dále se seznámí s tím, jak tuzemské redakce téma klimatické změny uchopují a jak v praxi vypadá práce klimatických novinářů, novinářek a dalších, kteří o klimatu a souvisejících tématech píší. Studující budou po celý semestr pracovat na textech, které budou moci konzultovat s editory a editorkami vybraných českých médií (v roce 2024 jde o Seznam Zprávy), kteří je nakonec budou editovat a nabídnou je ve svých redakcích k publikaci, pokud dosáhnou požadované kvality.

Předmět je určen pro začínající novináře a novinářky, kteří již absolvovali kurz ZURb1106 Zpravodajství a ZURb1107 Publicistika nebo ENSb1281 Environmentální publicistika.

Předmět je organizován ve spolupráci s Heinrich Böll Stiftung Praha, jejímž dlouhodobým cílem je zvyšovat povědomí o dopadech a řešeních klimatické změny.

Podmínky absolutoria:

1. Účast na kurzu (docházka + aktivní účast na diskusích)
2. Aktivní příprava na hodiny formou dílčích úkolů k závěrečnému textu a aktivní komunikace s editorstvem
3. Odevzdání závěrečného textu a zapracování editorských připomínek

Aby dávala účast na kurzu smysl, je **nutná pravidelná docházka, neboť prezentace a konzultace s externími hosty a hostkami nebude možné nahradit jinou formou!**

Odhadovaná semestrální zátěž: sepsání závěrečného textu o rozsahu cca 5 000 znaků, což odpovídá cca 2,7 normostranám, na téma úzce související s klimatickou změnou, jejími projevy, dopady a řešeními v Česku a na Slovensku a zejména v regionech; text bude vycházet z konzultací s editorstvem, reflektovat jejich připomínky k výběru tématu a praktickému zpracování, bude vycházet z klasických žurnalistických žánrů, jejichž výběr je možné upravovat v průběhu práce na textu.

Absence budou sledovány; bez omluvenky není možné na seminářích chybět, nelze udělat náhradu, a tak by studentstvo přišlo o zásadní část kurzu. Počítají se po skončení zápisu, tj. od třetího týdne. Budou-li důvody absence zdravotní, je třeba se omluvit předem nebo v den konání kurzu.

V případě přechodu na online výuku kurz proběhne v avizovaných termínech prostřednictvím platformy Zoom.

Pokyny k závěrečné práci:

Při úvodním setkání probereme podmínky ukončení kurzu, zásadní milníky a jména klimatické žurnalistiky a provedeme kritickou analýzu, abychom vás, studentstvo, nasměřovali k výběru ideálního tématu, na kterém vás bude bavit pracovat. Na konci prvního dne se pokusíme témata zasadit do kontextu probíhající klimatické změny tak, aby každý odcházel už s představou o tématu, kterému se bude věnovat.

Při druhém setkání každý z nás přichází s několika nápady na zpracování tématu (a preferovaným žánrem), které bude diskutovat s vyučujícími. Společně vypracujeme pitch (draft, návrh pro média) pro Seznam Zprávy a následně se setkáte s editorem a tématu vyberete finálně. Den ukončíme přednáškou o realitě práce klimatického reportéra nebo reportérky z vybraného českého média.

Podstatnou podmínkou je, že článek nesmí být založen výhradně na práci od počítače. Nezbytnou součástí jeho přípravy představuje aktivní sběr dat ve fyzickém prostoru a zahrnutí relevantních aktérů do textu. Formu sběru necháme na vaší volbě (osobní rozhovor, výjezd do terénu, telefonáty...); doporučujeme kombinaci více technik. Článek musí být prohlouben na základě vědeckých zjištění (či na nich být přímo postaven). Samozřejmě i vhodný foto materiál vyšší kvality (ne fotky jen z telefonu), případně infografika.

Mezi druhým a třetím setkáním máte měsíc na zpracovávání tématu a jeho následnou editaci editory Seznam Zpráv. Očekává se, že editor uvidí aspoň jednu text, který vám okomentuje a pošle zpět před závěrečným setkáním. V závěrečné kolektivní debatě by pak měly diskutovat jen největší problémy, s nimiž jste se během psaní závěrečného textu setkali. V této fázi už text máte skoro hotový, dáváte jej k přečtení kolegům a kolegyním z kurzu.

Rozsah textu je asi 5 000 znaků s mezerami (+/- 500). Ideální rozsah určí editor vzhledem k vybranému tématu a žánru.

Termín odevzdání finální verze textu do patřičné odevzdávací skříně v ISu je 21. dubna 24:00.

Harmonogram kurzu:

1. 1. 3. 10:00 – 12:00 Seznámení se s obsahem kurzu i se sebou navzájem, Úvod do žurnalistiky zaměřené na změnu klimatu
2. 1. 3. 13:00 – 15:00 Kritická analýza s Petrem Ivaničem, první nástřely témat
3. 1. 3. 15:30 – 18:00 Relevantní a aktuální témata z oblasti klimatické změny, hrozby a řešení v adaptacích a mitigacích (zmírňováních dopadů klimatické změny)
4. 15. 3. 10:00 – 12:30 Debata nad tématy, vytváření pitchu pro editora
5. 15. 3. 13:30 – 15:30 Setkání s editorem SZ, vyjasnění tématu a žánrů
6. 15. 3. 16:00 – 17:30 Praxe klimatického novinářství v českých médiích (Seznam zprávy, tba)
7. 12. 4. 10:00 – 12:00 Praxe klimatického novinářství v českých médiích (Český Rozhlas, Jan Kaliba)

8. **12.4. 13:00 – 16:00** Kolektivní debata nad téměř dokončenými texty – princip peer review, (tři dny před seminářem, tj. nejpozději **9. 4.**, přidělíme vybranému kolegovi nebo kolegyni z kurzu text někoho jiného; daný čtenář/ka ověří a zhodnotí, zda je text srozumitelný, čitelný, zda nepostrádá důležitý background); diskuse o nejzásadnějších problémech při zpracování textu; vzájemné návrhy k vylepšení textů; hodnocení kurzu

Pozn.: Harmonogram kurzu a obsah jednotlivých hodin se může v průběhu semestru měnit – třeba i na základě vašich podnětů.

Potvrzení editoři:

Matouš Hrdina – Seznam Zprávy